

תפ"ח 21030/09/15 - מדינת ישראל נגד מחמוד אבו סרארי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 21030-09-15 מדינת ישראל נ' אבו סרארי(עציר)

לפני כב' השופטת שרה דותן - אב"ד

כב' השופט מרדכי לוי

כב' השופט ירון לוי

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אלירן גלילי

נגד

הנאשם

מחמוד אבו סרארי (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד עופר אשכנזי

החלטה

בקשת הנאשם, שהורשע לפי הודאתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן, לחזור בו מהודאתו בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין.

רקע

נגד הנאשם הוגש ביום 10.09.2015 כתב אישום בגין עבירות ניסיון רצח והחזקת סכין שלא כדין. ניהולו של ההליך התאפיין בדחיות חוזרות ונשנות. בתחילה, ביקש הנאשם כי נאפשר לו להסדיר את עניין הייצוג. ההליך השתרע על פני ארבע ישיבות, שבמהלכן שב הנאשם והצהיר כי הוא מודע לעובדה שהתמשכות ההליכים המקדמיים עלולה להביא להמשך מעצרו.

רק ביום 06.01.2016 התייצב עו"ד קהן והודיע כי קיבל על עצמו את הייצוג ערב הדיון. הנאשם אישר את דבריו, והסינגוריה הציבורית שוחררה מהייצוג. בהמשך לכך, נדחה הדיון פעם נוספת, ליום 08.02.2016, לשם מתן מענה מפורט לכתב האישום.

ביום 07.02.2016 הודיע עו"ד בן נתן כי קיבל על עצמו, אף הוא, את הייצוג, וביקש, בהסכמת ב"כ המאשימה, לדחות את הדיון על מנת לבוא עמה בדברים. הדיון נדחה ליום 02.03.2016. גם הפעם, יום קודם לדיון, הוגשה בקשה לדחייתו. הבקשה נדחתה.

בדיון שהתקיים ביום 02.03.2016 הודיעו הצדדים כי מתקיימים "מגעים אינטנסיביים", והדיון לשם מתן מענה לתשובה

מפורטת נדחה - בפעם השלישית מעת ששכר הנאשם סניגור מטעמו - למועד סמוך.

בדיון שהתקיים ביום 10.03.2016 ביקשו הצדדים כי נורה על הפניית ההליך לגישור בפני כב' השופט נויטל. הבקשה התקבלה והדיון נדחה ליום 04.04.2016.

ביום 28.03.2016 ביקש עו"ד בן נתן לדחות את הדיון פעם נוספת, לנוכח המועד בו נקבעה ישיבת גישור נוספת. הבקשה נדחתה, תוך שצוין כי **"הגיע הזמן לקדם את ההליכים בתיק זה, הנמשכים מעל ומעבר לסביר"**.

בדיון שהתקיים ביום 04.04.2016 חזר עו"ד בן נתן על בקשתו למצות את הליכי הגישור והודיע כי **"נסכים לכל הארכת מעצר בבית המשפט העליון, ככל שתידרש"**. בהמשך לכך, נקבע שתשובה מפורטת לכתב האישום תינתן ביום 14.04.2016, תוך שהובהר בהחלטה כי: **"אם לא תינתן תגובה מפורטת במועד שנקבע, נראה את היעדר התגובה לפי הוראות סעיף 152 לחסד"פ ונקבע מועד לשמיעת ההוכחות גם ללא תגובה"**.

בעקבות שביטת הפרקליטות, נדחתה ישיבת הגישור בפני כב' השופט נויטל ליום 14.04.2016. לאחר הדיון, התייצבו הצדדים באולמנו והסניגור ביקש **"דחייה קצרה ואחרונה לאחר החג ב- 1.5.16"**, והדיון נדחה ליום 03.05.2016.

ביום 03.05.2016 הודיעו הצדדים כי בעקבות הגישור הגיעו להסכמות שכללו כתב אישום מתוקן, אלא שב"כ המאשימה ציינה כי **"אין לי עותק מודפס כי זה נעשה ברגע האחרון ... לא ידענו את עמדת הנאשם, עד רגע זה, ולכן זה לא הודפס"**. עוד הבהירה, כי ההסדר הוא על דעת המתלונן ומשפחתו. בהמשך לכך, ביקשה **"לדחות את הטיעונים לעונש, בין היתר לבירור השאלה אם מתנהלת סולחה או לא, כדי שנוכל לדעת לאיזה כיוון נלך ברכיב הפיצוי"**, וכן הסכימה להשבתם של קטנוע וטלפון לאביו של הנאשם. בהמשך לכך, נרשם מפי הנאשם כי **"אני הבנתי מה שהיה פה באולם, אני יודע ומבין שבימ"ש יכול להטיל עונש יותר קל או יותר חמור, אני מודה בעובדות כתב האישום המתוקן"**. בהמשך לכך, הורשע הנאשם על פי האמור בכתב האישום המתוקן. כן נקבע, כי הקטנוע והטלפון יושבו לאביו של הנאשם ושמיעתם של הטיעונים לעונש נדחתה ליום 13.06.2016.

ביום 06.06.2016 התבקשה דחייה נוספת של הדיון, מאחר שההסדר כלל הסכמה לעניין המאסר בלבד, והצדדים ביקשו לנסות להגיע להסכמות גם לגבי רכיבי הענישה האחרים. הבקשה התקבלה, והדיון נדחה ליום 12.07.2016.

ביום 07.07.2016 התבקש **"זמן נוסף על מנת להגיע להבנות בתיק זה ובמיוחד לאור הסכם סולחה אשר מתגבש בין משפחת הנאשם ומשפחת המתלונן"**. בהמשך לכך, נדחה הדיון ליום 28.09.2016, ולאחר מכן ליום 10.11.2016.

בדיון שהתקיים ביום 10.11.2016 הודיע הנאשם כי הוא מבקש לחזור בו מהודאתו, בלשונו: **"בתקופה הזאת, כמה חודשים טובים, חשבתי על זה, אני בטוח בחפותי, לא ניתנה לי הזדמנות למשפט הוגן"**. בהמשך, ביקש דחייה בת

שבועיים כדי לשכור שירותיו של סניגור אחר, שכן באי כוחו הסבירו לו כי לא יוכלו לייצגו בבקשה זו. המאשימה התנגדה לבקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו, אך סברה שיש מקום לאפשר לו להיעזר בסניגור אחר. בהמשך לכך, נדחה הדיון ליום 28.11.2016.

ביום 16.11.2016 ביקשו עו"ד בן נתן ועו"ד קהן לשחררם מהייצוג ולמנות לנאשם סניגור ציבורי, משום שלא עלה בידו לשכור את שירותיו של סניגור. המאשימה הסכימה לבקשה זו אך חזרה על עמדתה, לפיה היא מתנגדת לבקשתו של הנאשם לחזור בו מהודאתו.

בדיון שהתקיים ביום 29.11.2016 ביקש עו"ד עופר אשכנזי, שמונה לנאשם מטעם הסניגוריה הציבורית, ארכה בת מספר שבועות על מנת ללמוד את עניינו של הנאשם. הדיון נדחה ליום 18.01.2017 ונקבעו מועדים להגשת טיעוניהם של הצדדים בכתב, עובר לדיון.

בדיון שהתקיים ביום 18.01.2017 השלימו הצדדים את טיעוניהם, וכן ניתנה לנאשם הזדמנות לומר את שעל לבו לבית המשפט באופן בלתי אמצעי. בהמשך לכך, הורינו לעו"ד בן נתן ולעו"ד קהן להגיב לדברים בכתב, ואפשרנו לב"כ הצדדים להתייחס לתגובתם.

טענות הנאשם

הנאשם, באמצעות עו"ד אשכנזי, טוען כי לא ביצע את המיוחס לו בכתב האישום המקורי או המתוקן, וכי הודאתו נבעה מלחצים כבדים שהופעלו עליו. הוא מצייין כי הבקשה מוגשת בטרם ניתן גזר הדין, ועל כן יש לנקוט בגישה מקלה ולאפשר לו לחזור בו מהודאתו. לשיטתו, המבחן שהתגבש בהלכה הפסוקה בעניין מתן רשות לנאשם לחזור בו מהודאתו הוא "**מבחן המניע**", קרי- האם עסקינן ברצון כן ואמיתי של הנאשם להוכיח את חפותו, או בניסיון להשיג רווח דיוני-משפטי. על פי הנטען, בעניינינו, אין מדובר בפנייה תכסיסנית, משום שרכיב המאסר בהסדר הטיעון - מוסכם. עוד נטען, כי מצבו הנפשי של הנאשם באותה עת והלחץ שהופעל עליו לקבל את ההסדר, בהתחשב בטיב האישומים, הובילו לכך שלא הבין את תכנו כהלכה. אדרבא, גם מפרוטוקול הדיון משתקף חשש זה, שכן ניתן בו ביטוי לכך שההסדר "**נעשה ברגע האחרון**", עובדה המצביעה על כך שלנאשם היו לבטים כבדים לגביו.

בדיון לפנינו, מסר ב"כ הנאשם כי אין בפיו טענה לכשל בייצוג הקודם, או לכך שמצבו הנפשי של הנאשם היה רעוע במידה כזו שהצריכה התערבות פסיכיאטרית, אלא בקושי אותו חווה נאשם הנתון במעצר עד תום ההליכים, בהתחשב בגילו הצעיר (יליד 1985) ובטיב האישומים כלפיו. עוד הבהיר, כי בטענתו בעניין עיתוי הגשתה של הבקשה כיוון לכך שהבקשה עלתה בטרם נגזר דינו של הנאשם, שכן מאז הדיון בו הוצג הסדר הטיעון, לא התקיימו דיונים נוספים בפני בית המשפט. באשר לחשש שהבקשה מניפולטיבית, משום שהתקיימו מגעים לסולחה והנאשם יודע מה צפוי המתלונן להעיד, השיב ב"כ הנאשם כי השיחות התנהלו בעניין הסולחה ולא בעניין העדות, ושכל נאשם מקבל את חומר החקירה ויודע מה יעיד המתלונן. עם זאת, הסכים כי יש להניח שהדבר לא היה מתאפשר אלמלא הסדר הטיעון. לשיטתו "**הנסיבה של השיחות שנערכו לעניין הסולחה, לא רלבנטי להודאה אם עשיתי או לא עשיתי**", ובשולי הדברים

הוסיף, כי "יש הנחה שאנסה להפריך אותה כאילו היה קשר ישיר בין הנאשם לבין המתלונן, זה אפילו לא המשפחה. במו"מ הזה הנאשם לא שוחח מעולם עם המתלונן או עם מי מבני משפחתו, היה צד ג' מטעם האבא שדיבר עם נציגים מטעם מש' המתלונן".

בהמשך לבקשתו של עו"ד אשכנזי, ניתנה לנאשם אפשרות לומר את דברו בעצמו. הנאשם טען שבאי כוחו הקודמים לא פעלו כשורה, אלא הונעו משיקולים כלכליים. לדבריו, ביקש לחזור בו מכתב האישום עוד בחודש יוני 2016, אך לא היתה לו אפשרות לפנות לבית המשפט באופן ישיר, מפני שמאז לא התקיים דיון בעניינו. הנאשם אישר שאין לו טענות כלפי עו"ד אשכנזי, אך לא היה בפיו מענה משכנע לתמיהה מדוע לא שיתף אותו בתחושותיו אלה, למרות שבעבר כבר עמד לדיון ועמד בקשר עם עורכי דין, וכל שהשיב לכך "שזו פעם ראשונה שאני עושה דבר כזה. אתם יכולים לשאול את עו"ד בן נתן".

טענות המאשימה

לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד לבנת מלמד, שמיעת הטיעונים לעונש נדחתה בעקבות בקשות מטעם ההגנה, בניסיון להגיע להסכמות בקשר ליתר רכיבי הפיצוי ובהתחשב במשא ומתן להסכם סולחה בין משפחת הנאשם למשפחת המתלונן. לאחר שהסכם הסולחה לא צלח, טען הנאשם שהוא מבקש לחזור בו מהודאתו מאחר שהוא בטוח בחפותו.

ב"כ המאשימה מפנה לאופן ניהולו של ההליך, וטוענת כי חלף זמן רב מאז הוגש כתב האישום, ובפרק זמן זה החליף הנאשם ייצוג מספר פעמים, נועץ בעורכי דינו, השתתף בהליך גישור ושמע מהם ומבית המשפט מהן האפשרויות העומדות בפניו. לאחר מכן, דחה את הדיון מספר פעמים לטובת הליך הסולחה. רק כשזה לא נשא פרי החל לזעוק לחפותו.

ב"כ המאשימה, אף היא, סומכת את טיעוניה על "מבחן המניע", שאליו הפנה עו"ד אשכנזי. ברם, לשיטתה "הנאשם לא הוכיח כי בקשתו נובעת מזעקה אמיתית לחפותו, אלא אך על מנת להשיג רווח דיוני, והדברים נלמדים הן מההליך אשר קדם להודייתו, מהעובדה כי משך שישה חודשים מיקד המבקש, בסיוע בני משפחתו, את כלל מאמציו בניסיון להגיע להסכמות עם משפחת המתלונן ולפצותו, ורק משעה שהליך הסולחה לא התגבש, טען המבקש כי הוא זועק לחפותו". המאשימה מטעימה כי אין זו הפעם הראשונה בה נותן הנאשם את הדין בפני בית המשפט, ועל כן ידע והבין את השלכותיה של הודאתו. כמו כן, עיתויה של הבקשה, בחלוף חצי שנה מהודאתו, אינו מתיישב עם זעקת החפות הנטענת. בנוסף, תיאוריו של עו"ד אשכנזי בדבר מצבו הנפשי של הנאשם בדיון בו הודה מתעלמים מהליך הגישור. לבסוף, טוענת ב"כ המאשימה כי חלוף הזמן והמגעים לסולחה יקשו על ניהולו של ההליך הפלילי, ונראה כי ייתכן ויעלה ביד הנאשם להשיג רווח דיוני משפטי אם תתקבל בקשתו לאפשר לו לחזור בו מהודאתו.

בדיון לפנינו הדגיש ב"כ המאשימה, עו"ד אלירן גלילי, כי מאז הודאתו של הנאשם חלפה חצי שנה. עוד ציין, כי עובר להודאה התקיים הליך של גישור, בנוכחות הנאשם, וכי הוא נטל בו חלק פעיל. במצב דברים זה, אין לקבל את טענתו כי לא הבין את משמעותם של הדברים. מוסיף וטוען ב"כ המאשימה כי קבלת בקשתו של הנאשם לחזור בו מהודאתו תפגע

בסופיות הדין שהתקיים. יתרה מזאת, לנוכח המגעים לסולחה שלא צלחו, יהיה גם קושי ניכר לנהל את ההליך ולהביא את המתלונן לעדות.

התייחסות עו"ד בן נתן ועו"ד קהן

לאור טרוניותיו של הנאשם כלפי סניגוריו, ביקשנו את תגובתם. גם הם ראו לנכון לציין בפתח תגובתם כי הנאשם הודה והורשע לאחר שהתקיים בעניינו הליך גישור. הם אישרו כי בתקופה בה נדחה הדין בשל ניסיונות הסולחה ואילוץ אחרים **"הביע הנאשם ... את הסתייגותיו מהסדר הטיעון במסגרתו הודה במעשים המיוחסים לו בכתב האישום המתוקן, וערך פגישות עם עורכי דין אחרים לקבלת יעוץ משפטי"**. כמו כן, ציינו שהסבירו לו כי לא יוכלו לייצגו אם יבחר לחזור בו מהודאתו, מפני שהדבר נוגד את השקפתם המקצועית. עו"ד בן נתן ועו"ד קהן אישרו גם ש**"הנאשם היה נתון בלחצים שונים שנבעו מכובד האישומים וההיבטים הכלכליים הרלוונטיים (ככל נאשם אחר בהליכים דומים עם שינויים כאלה ואחרים הרלוונטיים לאישיותו הספציפית של כל אדם)"**, והטעימו כי המלצותיהם התבססו על שיקולים מקצועיים ולטובת הנאשם בלבד. בשולי הדברים, ביקשו להעיר כי הקשיים בהעדת המתלונן היוו חלק ממערך השיקולים בגינם גובש הסדר הטיעון, ו**"לא מדובר בהתפתחות חדשה שנבעה לכאורה מהמגעים לסולחה אלא בדבר שהיה ידוע למאשימה מבעוד מועד"**.

בתגובה, השיבה ב"כ המאשימה כי האמור בהתייחסותם של עו"ד בן נתן ועו"ד קהן תומך בטענתה, לפיה מצב הדברים לאשורו הובהר לנאשם - שהתייעץ עם מספר עורכי דין - והיה ידוע לו קודם להודאתו. מנגד, לא עולה מהדברים שהנאשם ביקש מהם לחזור בו מהודאתו, אלא רק הביע **"אי נוחות מתוצאות ההסדר"**, וכן לא ניתן **"ללמוד על לחצים נפשיים או אחרים אשר הופעלו על המבקש להודות באשמה"**. לבסוף, מאשרת ב"כ המאשימה כי הצורך לחסוך את עדותו של המתלונן היווה שיקול בין שיקולי ההסדר, אך הוסיפה והטעימה כי כיום, נוכח חלוף הזמן והניסיונות להגיע לסולחה, ישנו קושי רב לזכות בשיתוף פעולה מצד הנוגעים בדבר.

לבסוף, עמד עו"ד אשכנזי על כך שמהודעתם של עו"ד בן נתן ועו"ד קהן למדים כי **"הנאשם היה נתון בלחצים שונים שנבעו הן מכובד האישומים כנגדו והן מההיבטים הכלכליים"**, וכי הביע בפניהם את הסתייגותו מהסדר הטיעון. לשיטתו, יש לייחס משקל מזערי לקושי בהבאתו של המתלונן לעדות **"מאחר וברור כי הקושי בהעדת המתלונן היה קיים עוד קודם למו"מ לעניין הסולחה ועוד קודם להצגת הסדר הטיעון"**.

דין והכרעה

על פי סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, רשאי נאשם שהודה לחזור בו מהודאתו, אם הרשה זאת בית המשפט **"מנימוקים מיוחדים שיירשמו"**.

הן ב"כ המאשימה והן ב"כ הנאשם מפנים לפסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 8593/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פסק הדין מיום 20.06.2013; פורסם ב"נבו"), בה נקבע "מבחן המניע", לצורך בחינת בקשתו של נאשם לחזור בו מהודאתו. לעניין זה, קובע כב' השופט שהם:

"כפי שצויין בע"פ 6349/11 נשימוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.6.2013) 'שאלת פרשנותה של התיבה 'מנימוקים מיוחדים שיירשמו' נותרה עמומה במקצת'. עם זאת, נקבע בפסיקתו של בית משפט זה, כי היתר לחזרה מהודיה ינתן בנסיבות חריגות. נסיבות חריגות אלה מתקיימות 'כאשר מתוך מכלול הנסיבות מתעורר חשש ממשי שהנאשם הודה באשמה בניגוד לרצונו החופשי, או תוך שהוא אינו מבין את משמעות הודייתו' (ע"פ 5561/03 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נח(4) 152, 145 (2004)).

המבחן שהתגבש בפסיקה, לצורך הכרעה בבקשה לחזרה מהודייה, הינו 'מבחן המניע', היינו, האם מדובר ברצון כן ואמיתי מצד הנאשם להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בתכסיס, שנועד להשיג רווח דיוני-משפטי (ראו, לעניין זה, רע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.9.2009)).

לעיתוי הגשת הבקשה יש משקל רב, באשר לאופן שבו יתייחס בית המשפט לבקשה לחזרה מהודייה, וכאשר מדובר בשלב שלאחר מתן גזר הדין נדרשות, על-פי הפסיקה, נסיבות חריגות במיוחד".

בסוגית המניע לבקשה, טוען הנאשם כי הוא מבקש להוכיח את חפותו, כי הביע בפני באי כוחו את רצונו לחזור בו מהסדר הטיעון בסמוך לאחר הודאתו, וכי שטח את בקשתו בפני בית המשפט בהזדמנות הראשונה שבה שב ועמד בפני ההרכב. מנגד, טוענת ב"כ המאשימה, כי הנאשם ביקש לחזור בו מהסדר הטיעון רק כשהמשא ומתן לסולחה עלה על שרטון לאחר שהתנהל במשך כחצי שנה. עמדתה של המאשימה מקובלת עליו.

לא שוכנענו בכנות בקשתו של הנאשם. אמנם, בהודעתם מציינים עו"ד בן נתן ועו"ד קהן כי הנאשם הביע את הסתייגותו מהסדר הטיעון. ברם, נראה, כי הסתייגות אלה לא הבשילו לכדי רצון ממשי של הנאשם לחזור בו מהסדר הטיעון, שכן אין מחלוקת שהתקיים משא ומתן ממושך לסולחה בין משפחתו למשפחת המתלונן. טענתו של הנאשם, לפיה ביקש מבאי כוחו לחזור בו מהודאתו בסמוך לאחר מכן, אינה עולה בקנה אחד עם קיומו של משא ומתן כאמור. זאת ועוד, עו"ד בן נתן ועו"ד קהן ציינו שהנאשם נועץ בעורכי דין נוספים בתקופה זו. לאחר שבדיונים לפנינו נוכחנו כי הנאשם יודע לעמוד על דעתו בעניין הייצוג, ומשלא הונחה לפנינו כל בקשה להחלפת הייצוג, הרי שיש בעובדות אלה כדי לחזק את המסקנה, שהנאשם הבין את משמעותה של הודאתו, והסכים, עד לשלב שבו כשלו המגעים לסולחה, עם עצותיהם המקצועיות של באי כוחו דאז, חרף ההשגות שהיו לו לגביהן. משכך, גם אין לומר כי הודאתו של הנאשם נעשתה שלא מרצונו החופשי. עו"ד בן נתן ועו"ד קהן הבהירו כי הקשיים עמם התמודד הנאשם לא היו שונים משל כל נאשם אחר במצבו, וגם עו"ד אשכנזי אישר כי "אין טענה לכשל בייצוג הקודם. לעניין מצב נפשי, זה לא מצב נפשי פסיכיאטרי, לכן לא תמכנו זאת בחו"ד", ובהמשך אישר כי "אני לא טוען שהנאשם חסר הבנה או חסר יכולת, אני טוען שהוא חסר הבנה משפטית". זאת ועוד, בדיון לפנינו, אישר הנאשם כי לא שיתף את עו"ד אשכנזי בהשגות שהיו לו לגבי טיב הייצוג שקיבל מבאי כוחו הקודמים, מבלי שהיה לו מענה משכנע לתמיהה מדוע נמנע מכך. במצב דברים זה, נראה כי בקשתו של הנאשם לחזור בו מהסדר הטיעון מונעת מרצון להשיג לעצמו יתרון דיוני, שכן ניסיונות

הסולחה שהתקיימו בין משפחת הנאשם למשפחת המתלונן - ואין מחלוקת כי האפשרות לקיימם היא תולדה של הסדר הטיעון - הכבידו על הקושי, שככל הנראה היה קיים עוד קודם לכן, להשיג את שיתוף הפעולה של הגורמים הרלוונטיים.

כמו כן, לא ניתן לקבל את טענתו של עו"ד אשכנזי, לפיה אין מדובר בפנייה תכסיסנית, משום שרכיב המאסר בהסדר הטיעון מוסכם. בע"פ 8593/12 הנ"ל הוגשה הבקשה לחזרה מההודאה לאחר שנחתם הסדר טיעון 'סגור', ובית המשפט העליון ייחס לעובדה זו את המסקנה ההפוכה:

"אין ספק כי המערער 1 ידע מה העונש הצפוי לו, בעקבות הודאתו באשמה. לפיכך, מדובר בשלב דיוני מתקדם, ובנסיבות אלה מתעורר החשש כי כל רצונו של המערער היה להשיג רווח טקטי, ואין הוא מבקש, באמת ובתמים, להוכיח את חפותו. זאת ועוד, לא הובאו תימוכין לטענה כי המערער הודה באשמה בניגוד לרצונו, או כי לא הבין את משמעות הודייתו".

לבסוף, יש מקום להתייחס גם לעיתוי הגשתה של הבקשה. אפילו נקבל את גישתו של עו"ד אשכנזי, לפיה יש לנקוט בענייננו בגישה מקלה, משום שהנאשם העלה את בקשתו בהזדמנות הראשונה בה התייצב באולם בית המשפט ובטרם נגזר דינו, הרי שלא יהיה בדבר כדי להועיל לנאשם, שכן לא שוכנענו בכנות בקשתו. בעניין זה, אין לנו אלא לחזור על דברים שנאמרו בבית משפט זה במותב אחר, בע"פ 40369-03-13 סופיר נ' מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי (פסק הדין מיום 20.11.2013):

"לעיתוי הבקשה יש אכן משמעות, אולם לא כשיקול יחיד. השיקול המרכזי והעיקרי הוא שאלת רצונו החופשי והבנתו של הנאשם שמדובר בו באשר למשמעות הודייתו. בע"פ 3165/08 עסלה נ' מדינת ישראל (מיום 8.9.08), אמר כב' השופט רובינשטיין: 'מן הפסיקה נמצאנו למדים, כי הדגש המרכזי בכגון דה מושם בראש ובראשונה על שאלת רצונו החופשי של הנאשם בשעת ההודייה ומידת הבנתו את משמעות הדייתו. ברי כי ההליך הפלילי אינו תכנית כבקשתך ואין לאפשר לנאשם לתעתע בבתי המשפט ובתביעה'".

הוא הדין בענייננו. הנאשם עמד על כך שברצונו להעמיד עורך דין מטעמו ולא להסתפק בייצוג הסניגוריה הציבורית, הגם שהדבר מביא להתמשכות מעצרו, ושכר את שירותיהם של עו"ד בן נתן ועו"ד קהן. בהמשך, לקח חלק בהליכי גישור שהבשילו להסדר טיעון. לאחר מכן, התבקשו מטעמו מספר דחיות של הדיונים לצורך ניהולו של משא ומתן ממושך לסולחה בין משפחתו לבין משפחת המתלונן - משא ומתן שלא היה מתאפשר אלמלא ההודאה. יודגש, כי יצירת קשר בין עד תביעה למי מטעמו של הנאשם מהווה עבירה פלילית, ומשהתאפשר הקשר בנסיבות המתוארות לעיל, אין לנו כל מידע על הדברים שהוחלפו במסגרתו. במהלך אותה תקופה, בת כחצי שנה, אמנם הביע הנאשם את הסתייגותו מהסדר הטיעון ואף נועץ בעורכי דין נוספים, אך לא ביקש להחליף את הייצוג. רק כשניסיונות הסולחה עלו על שרטון, ראה לנכון לבקש לחזור בו מהודאתו. כאמור, המסקנה המתבקשת מכל אלה הינה שלא נפל כל פגם ברצונו החופשי או בהבנתו של הנאשם בעת שהסכים להסדר הטיעון, ואין מקום להיעתר לבקשתו ולהתיר לו לחזור בו מהודאתו באופן שיפגע בניהולו של ההליך. ראו גם והשוו, ע"פ 6028/13 פלוני נ' מדינת ישראל (20.03.2014), במיוחד בפסקה 11,

"גישה מקלה יתר על המידה כלפי נאשם המבקש לחזור בו מהודיתו מוסרת בידו כוח שניתן לנצלו לרעה. יוכל נאשם להודות במסגרת הסדר טיעון, לגרום בכך לביטול שלב ההוכחות, ולימים, לפני גזר הדין, יבקש לחזור בו מהודיתו. בינתיים עלולות ראיות התביעה להישחק, וחקר האמת ידחק. אין לאפשר זילות שכזו ביחס להודיה: יש להתייחס להודאת נאשם בתוך כותלי בית המשפט ברצינות הראויה. הנאשם אינו בגדר 'סוחר בשוק' המשפט הפלילי. הוא אינו רשאי לשמור את כל הקלפים באמתחתו ואינו בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ' (ע"פ 3227/10 פסקה 4). אין לאפשר שימוש לרעה בזכויותיו של נאשם. רשות לנאשמים לחזור בהם מהודיתם ולחזור לשלב ההוכחות, מסיגה לאחור גם את המתלוננים שחפצים בסיום הפרשה, בשיקום, במבט צופה פני עתיד, מבלי לדוש עוד בכאבם. לא בכדי מורה החוק כי יש צורך ב'נימוקים מיוחדים שירשמו', כדי שהודיה והסדר טיעון לא יהיו תלויים על בלימה, על מנת להבטיח בטחון, יציבות ורצינות".

וראו גם פסק דינו של בית המשפט העליון מהעת האחרונה ברע"פ 445/16-א' זקן נ' מדינת ישראל (20.01.2016), בפסקאות 10-11.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ו שבט
תשע"ז, 22 פברואר 2017,
במעמד הצדדים.
שרה דותן, שופטת
אב"ד

ירון לוי, שופט

מרדכי לוי, שופט